

Notulen

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	8 februari 2016
Voorzitter	:	dhr. J.W. Remkes
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. C. Frijns 023-514 4474 frijns@noord-holland.nl

5

10

15

20

Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), dhr. S. van Berkum (GL), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. T. van Eijk (CDA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), mw. J.G. Haagsma (CDA), dhr. A. Hietbrink (GroenLinks), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GroenLinks), mw. W. Koning - Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GroenLinks), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. J. Nieuwenburg (PvdA), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), dhr. J. Portegijs (PVV), dhr. L van Raan (PvdD), dhr. G. Ritsema (SP), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66)

Afwezig: dhr. W. Hoogervorst (SP), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD)

25	Agenda	Paginanummer
	1. Opening en mededeling	03
	2. Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden	03
30	2.a. Benoeming en installatie gedeputeerde	05
	2.b. Installatie en beëdiging Statenlid VVD en Statenlid D66	06
	2.c. Installatie en beëdiging duo-commissielid D66	07
	3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	08
35	3.b. Lijst geheimhouding PS	08
	4. Vaststelling notulen van de vergadering van 14 december 2015	08
	5. Vaststelling Lange termijn agenda	08
	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	09
	7. Voortgangslijst van moties	09
40	8. Hamerstukken	09
	8.a. Statenvoordracht 01 Vaststellen taken Rekeningencommissie	09
	8.b. Statenvoordracht 06 Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2014 t/m 14 maart 2015	09
	8.c. Statenvoordracht 08 Strategische Statenagenda	09
45	8.d. Statenvoordracht 05 Wijziging Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van PS en Statencommissies van Noord-Holland 2015	09
	8.e. Statenvoordracht 07 Zienswijze op de begrotingswijzigingen 2016 van de OFGV	09
50	9.a. Statenvoordracht 03 Aanwijzen tweede vicevoorzitter PS	09
	9.b. Statenvoordracht 04 Aanwijzen lid werkgeverscommissie voor de Statengriffie	09
	9.c. Statenvoordracht 02 Aanwijzen twee nieuwe leden Algemeen Bestuur Waddenfonds	09
55	10. Vragenuur	10
	11. Sluiting	23

65 **1. Opening en mededelingen**

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Ik wil in het bijzonder welkom heten mijn linkerbuurvrouw, mevrouw Bolt, uw en onze nieuwe griffier. Hartelijk welkom en heel veel succes met de vervulling van de functie ten behoeve van het ordentelijk functioneren van onze Staten. Bericht van verhindering is binnengekomen van de volgende leden: de heer Hoogervorst (SP) wegens ziekte en de heer Slettenhaar (VVD). Ik heb begrepen dat de heer Portegijs (PVV) zich in de loop van deze vergadering weer onder ons zal voegen en dat verheugt ons allemaal zeer in verband met de achtergronden van zijn ziekte. Mevrouw Lagerveld is ook weer in ons midden als blijde moeder.

75

2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor de huidige vergadering is nummer 11, mevrouw Kirch (VVD). De vaststelling van de agenda en de regeling van werkzaamheden. De fractie PVV heeft aangekondigd een motie te willen indienen Vreemd aan de orde van de dag betreffende de handhaving van Broerdijk als weidevogelgebied. Ik stel u daartoe nu in de gelegenheid.

85

De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter, wat een gedoe allemaal weer de laatste tijd met die windmolens. De directeur van het in Noord-Holland gevestigde ECN, streek voor maar liefst 4,7 miljoen euro aan subsidies op voor zijn eigen windmolens en daarmee dus voor zijn eigen gewin. In Zeeland sloegen windmolens op hol en werd een nabijgelegen wegnnet volledig platgelegd uit angst voor rondvliegende wieken en andere onderdelen en bij ons worden de inwoners van Midwoud wederom opgeschrikt met het nieuws dat er wellicht toch windmolens geplaatst gaan worden op de Broerdijk. De Broerdijk is een weidevogelgebied en daar zouden dus eigenlijk geen windmolens gebouwd mogen worden. Tijdens de PS-vergadering afgelopen november werd ons door de inmiddels vertrokken gedeputeerde De Vries verzekerd dat de Broerdijk inderdaad een beschermd gebied is en daarom geen locatie is voor wind. De omwonenden konden opgelucht ademhalen, maar niet voor lange duur. Intussen zijn wij een paar maanden verder en is de betrokken gedeputeerde inmiddels uit eigen overwegingen opgestapt. Nu zegt de huidige gedeputeerde, de heer Talsma, zo ongeveer twee weken geleden tegen het einde van een commissievergadering dat de Broerdijk toch weer in beeld is voor te plaatsen windmolens. Het kan niet waar zijn, hoor ik de mensen in Midwoud denken. Vandaar de volgende motie.

95

100

Motie 01/2016 Vreemd aan de orde van de dag

Handhaving Broerdijk als weidevogelleefgebied

105

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op maandag 8 februari 2016.

Constaterende dat:

- *de Broerdijk bij Midwoud in een weidevogelgebied ligt;*
- *er een verbod is op de bouw van windturbines in weidevogelgebieden;*
- 110 - *het college bij monde van de heer Talsma tijdens de commissievergadering van Ruimte, Wonen en Water (RWW) van 25 januari 2016 aangaf dat de blokkade van het weidevogelgebied voor de Broerdijk komt te vervallen;*
- *de Broerdijk daardoor weer in beeld zou zijn als locatie voor windturbines.*

Overwegende dat:

- 115 - *er veel maatschappelijke weerstand is tegen windturbines in genoemd gebied;*
- *uit het Natuurplan 2016 van de provincie Noord-Holland kan worden opgemaakt dat de Broerdijk een weidevogelgebied is;*
- *de plaatsing van windturbines in dit gebied funest zou zijn voor zowel natuur als landschap;*
- 120 - *de agrarische natuurvereniging West-Friesland op basis van genoemd natuurplan contracten sluit met boeren;*
- *het college bij monde van voormalig gedeputeerde De Vries tijdens de Provinciale Statenvergadering van 09 november 2015 aangaf dat de Broerdijk nog steeds een weidevogelgebied is en geen locatie voor wind.*

125

Verzoeken het college om de Broerdijk te handhaven als weidevogelgebied en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PVV, ONH, 50PLUS

- 130 De **VOORZITTER**: Dank u zeer. Daar zal aan het einde van onze vergadering over worden gestemd. De fractie van de PvdD heeft aangekondigd een motie te willen indienen Vreemd aan de orde van de dag over het Faunabeheerplan Damherten.

- 135 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Het is ook niet mijn intentie om de discussie die wij in de commissie NLM hebben gehouden over het afschot van meer dan 6.000 damherten in de Waterleidingduinen en het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, opnieuw te doen. Die discussie is daar gevoerd, maar een commissievergadering is niet hetzelfde als een Statenvergadering en ik vond het wel zo netjes om dat met een Statenbesluit af te hechten. Daarom dien ik samen met GL, SP, PVV een motie Vreemd aan de orde van de dag in. Ik spreek mede namens GL als ik zeg
- 140 dat wij in de commissievergadering gepleit hebben tegen dit afschot, dat wij daarvoor drie onafhankelijke ecologen konden aanhalen die weinig overhielden van de onderbouwing van de Faunabeheereenheid, dat de reactie van de gedeputeerde onder meer was, ja, ik ga niet in

discussie met experts van de overkant. Twee partijen in deze Staten zeiden, wij vertrouwen GS.
Voor de stemming heb ik dan wel de vraag: en de controle dan? Ik kondig meteen aan dat wij
145 graag hoofdelijke stemming willen over deze motie.

Motie 02/2016 Vreemd aan de orde van de dag

Afschot damherten

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op maandag 8 februari
150 *2016.*

*Constaterende dat het college wil overgaan tot massaal afschot van damherten in de Noord-
Hollandse duinen.*

Overwegende dat:

- *onafhankelijke ecologen grootschalig afschot vanwege de biodiversiteit contraproductief*
155 *vinden;*
- *hekwerken een effectief middel zijn gebleken om schade te voorkomen;*
- *van mening dat jacht, of proactief afschot niet nodig is.*

*Gehoord de discussie, dragen het college van Gedeputeerde Staten op geen proactief afschot toe
te staan in de Noord-Hollandse duinen*

160 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties PvdD, GL, SP, PVV

De **VOORZITTER**: Ook over deze motie zal aan het einde van de vergadering worden gestemd. Zijn
er andere opmerkingen over de agenda? Die zijn er niet, dan is de agenda overeenkomstig het
165 voorstel van het presidium vastgesteld.

2.a. Benoeming en installatie gedeputeerde

De **VOORZITTER**: Ik heb begrepen dat de fractie van D66 alles zorgvuldig heeft overwogen en
170 aangepakt en dat dat tot een kandidatuur heeft geleid. Ik geef mevrouw Zaal graag het woord.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Mijn fractie draagt Jack van der Hoek voor als gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: Zijn er voor deze vacature andere kandidaten? Dat is niet het geval. Dan moet
175 daarover worden gestemd en overeenkomstig artikel 34 van het Reglement van Orde benoem ik tot
stemopnemers de heer Annaert (VVD), de heer Hietbrink (GL), mevrouw Alberts (SP) en als laatste
wapenfeit in deze zaal, de heer Van Eijk (CDA). De formulieren worden rondgedeeld. Voor de goede
orde, u vult in voor of tegen en andere smaken zijn er niet. Zijn alle formulieren opgehaald? Dan kan

180 de commissie aan de gang en is de vergadering geschorst. De vergadering is heropend en ik geef
gaarne het woord aan de voorzitter van de commissie, de heer Van Eijk.

185 De heer **VAN EIJK** (CDA): Voorzitter, de commissie is bij elkaar geweest. Gelukkig was er een dame
in het gezelschap die wij al het werk hebben laten doen, maar wij hebben dat gecontroleerd als
kerels zijnde. Ik kan u mededelen dat er 51 geldige stemmen zijn uitgebracht, waarvan 45
voorstemmen op de heer Van der Hoek en 6 tegen.

De **VOORZITTER**: Dank u zeer. Dan is mijn vraag vervolgens aan de heer Van der Hoek of hij zijn
benoeming aanvaardt.

190 De heer **VAN DER HOEK**: Ja.

195 De **VOORZITTER**: Dan dank ik de commissie voor de verrichte werkzaamheden en dan gaan wij nu
over tot de formaliteiten. Ik zal u de formule voorlezen: "Ik zweer dat ik om tot lid van GS benoemd
te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of
gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks
noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik
getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als
gedeputeerde naar eer en geweten zal vervullen."

200 De heer **VAN DER HOEK** (D66): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

205 De **VOORZITTER**: Dan rest mij u van harte geluk te wensen, u veel succes te wensen in het ambt van
gedeputeerde als onderdeel van het team, zoals dat daar achter de tafel zit. Hartelijk welkom. De
vergadering is geschorst. De vergadering is heropend. Ik verzoek de Statenleden hun plaats in te
nemen en ik verzoek burgemeesters die niet in deze zaal thuishoren, zich te verwijderen. Ik verzoek
de heer Van der Hoek achter de colleegetafel plaats te nemen.

2.b. Installatie en beëdiging Statenlid VVD en Statenlid D66

210 De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Hartskamp (VVD) en de heer Boland (D66) hebben mij verzocht hen
ontslag te verlenen conform de Kieswet. Ik heb dat ontslag inmiddels verleend. Hun lidmaatschap
wordt opgevolgd door mevrouw Van Langen-Visbeek (VVD) en de heer Bakker (D66) en de installatie
is nu aan de orde. Ik heb conform artikel 8 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van
de Staten tot lid van de commissie voor onderzoek Geloofsbrieven benoemd mevrouw Vermaas
215 (PvdD), mevrouw Jellema (PvdA) en de heer Bruggeman (SP) en ik heb begrepen dat mevrouw Jellema
als voorzitter zal acteren.

220 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ter voldoening aan uw opdracht hebben wij de geloofsbrieven
en de daarbij behorende bescheiden onderzocht die het benoemd verklaarde lid, de heer W. Bakker
aan uw vergadering heeft toegezonden. Het onderzoek heeft aangetoond dat blijkens de op grond

van artikel W7, tweede lid van de Kieswet aan PS toegezonden afschriften van de besluiten van de voorzitter van het centrale stembureau voor de verkiezing van de leden van PS van Noord-Holland van 8 februari 2016 tot lid van PS benoemd is verklaard de heer W. Bakker in de vacature ontstaan door opzegging van het Provinciaal Statenlidmaatschap van de heer C. Boland. Wij stellen u dan ook voor om de heer W. Bakker als lid van PS van Noord-Holland toe te laten. Ik herhaal dit, maar dan met een andere mevrouw. Ter voldoening aan uw opdracht hebben wij de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden onderzocht die het benoemd verklaarde lid, mevrouw A. van Langen-Visbeek aan uw vergadering heeft toegezonden. Het onderzoek heeft aangetoond dat blijkens de op grond van artikel W7, tweede lid van de Kieswet aan PS toegezonden afschriften van de besluiten van de voorzitter van het centrale stembureau voor de verkiezing van de leden van PS van Noord-Holland van 8 februari 2016 tot lid van PS benoemd is verklaard mevrouw A. van Langen-Visbeek in de vacature ontstaan door opzegging van het Provinciaal Statenlidmaatschap van mevrouw Van Hartkamp-De Jong. Wij stellen u dan ook voor om mevrouw A. van Langen-Visbeek als lid van PS van Noord-Holland toe te laten.

De **VOORZITTER**: Dank u zeer. Verlangt iemand over dat voorstel het woord? Dat is niet het geval. Dan is unaniem door u besloten mevrouw Van Langen-Visbeek en de heer Bakker als lid van PS toe te laten. Ik ontbind de commissie onder dankzegging voor de verrichte werkzaamheden. De Staten hebben zojuist besloten u als lid van PS toe te laten. Ik stel u daarom thans in de gelegenheid de in artikel 14 van de Provinciewet bedoelde eed of gelofte in mijn handen af te leggen. Ik lees u eerst de formule voor: "Ik zweer, dan wel verklaar dat ik om tot lid van PS benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer, dan wel verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer, dan wel verklaar en beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van PS naar eer en geweten zal vervullen." Ik verzoek u onder het opsteken van de voorste twee vingers van uw rechterhand mij na te zeggen: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig" of "Dat verklaar en beloof ik."

Mevrouw **VAN LANGEN-VISBEEK** (VVD): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De heer **BAKKER** (D66): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij nu onmiddellijk over tot de beëdiging van het duo-commissielid van D66. Daarna schorsen wij voor een gezamenlijke felicitatieronde.

2.c. Installatie en beëdiging duo-commissielid D66

De **VOORZITTER**: De fractievoorzitter van D66 heeft verzocht de heer Dijkslag voor te dragen voor het duo-commissielidmaatschap wegens het vertrek van de heer Bakker. Op grond van het bepaalde in artikel 4 lid 5 van het Reglement van Orde voor de Statencommissies dient een commissielid dat geen lid van PS is, in de vergadering van de Staten in handen van de voorzitter de eed of gelofte af te

leggen. Ik stel u daartoe thans in de gelegenheid. Ik verzoek u indien u de eed, dan wel de verklaring en belofte wenst af te leggen, onder het opsteken van de voorste twee vingers van de rechterhand
265 mij na te zeggen: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig" dan wel "Dat verklaar en beloof ik." "Ik zweer, dan wel verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer, dan wel verklaar en beloof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer, dan wel
270 verklaar en beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van een commissie naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **DIJKSLAG**: Dat verklaar en beloof ik.

275 De **VOORZITTER**: Ik wens u veel geluk met deze nieuwe waardigheid en dan zijn er nu bloemen voor alle drie. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

280 De **VOORZITTER**: De vergadering is heropend. Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging ingekomen, dus u hoeft niks te besluiten.

3.b. Lijst geheimhouding PS

285 De **VOORZITTER**: Hierover zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Verlangt iemand het woord over de lijst? Dat is niet het geval. Ik stel u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen. Dat is besloten.

4. Vaststellen notulen van de vergadering van 14 december 2015

290 De **VOORZITTER**: Op verzoek van de heer Annaert is op regel 1710 een tekstuele wijziging doorgevoerd. Verlangt iemand over de tekst van deze notulen van 14 december 2015 het woord?

295 Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter, ik had destijds bij motie 80 aan willen geven dat ik niet bij de stemmig aanwezig had willen zijn gezien de functie die ik ook bekleed als raadslid in Medemblik. Dat wilde ik nog even vermelden.

De **VOORZITTER**: Waarvan acte. Verlangt nog iemand over de notulen het woord? Dat is niet het geval, dan zijn de notulen van deze vergadering vastgesteld.

300

5. Vaststellen lange termijnagenda

De **VOORZITTER**: Ook hierover zijn geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is daarmee de lange termijnagenda vastgesteld en
305 overigens ook voor de laatste keer, want die wordt vervangen door de Strategische Statenagenda.

6. Vaststellen Lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt
310 iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortgangslijst van moties

315 De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen over de lijst ontvangen. Verlangt iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de lijst conform vastgesteld.

8. Hamerstukken

8.a. Statenvoordracht 01 Vaststellen taken Rekeningencommissie

320 **8.b. Statenvoordracht 06 Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2014 t/m 14 maart 2015**

8.c. Statenvoordracht 08 Strategische Statenagenda

8.d. Statenvoordracht 05 Wijziging Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van PS en Statencommissies van Noord-Holland 2015

325 **8.e. Statenvoordracht 07 Zienswijze op de begrotingswijzigingen 2016 van de OFGV**

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand over deze voordrachten het woord of hoofdelijke stemming? Wenst iemand een stemverklaring af te leggen of wenst iemand aantekening? Dat is allemaal niet het geval, dan zijn de besluiten 8.a. tot en met 8.e. unaniem aangenomen.

330

9.a. Statenvoordracht 03 Aanwijzen tweede vicevoorzitter PS

9.b. Statenvoordracht 04 Aanwijzen lid werkgeverscommissie voor de Statengriffie

9.c. Statenvoordracht 02 Aanwijzen twee nieuwe leden Algemeen Bestuur Waddenfonds

335 De **VOORZITTER**: Mijn voorstel is eigenlijk om alle drie de stemmingen in een keer te doen, dat gaat wel zo snel. Ik moet er vanuit het presidium bij aangeven dat bij 9.c. naast de twee kandidaten die u op het stemformulier aantreft, de heer Leevers (ONH) ook door het presidium als kandidaat is aangemeld en het formulier is daarop aangepast. Als u met het procedurevoorstel om dat in een keer te doen akkoord bent, en ik zie dat dat het geval is, zou ik willen vragen om de stembiljetten uit
340 te delen. U kunt wederom volstaan met voor of tegen. U moet bij de derde voordracht dus een keuze maken. Er is kennelijk sprake van enige verwarring. Bij de vacatures onder 9.c. moet gekozen worden, dat heb ik zojuist aangegeven, want er zijn maar twee vacatures en u kunt dus niet overal voor zetten. Er is kennelijk een technische fout geslopen in het stemformulier, maar het gaat om twee vacatures. Je vult achter de namen in, je moet dus een keuze maken uit drie, maar je moet twee

345 kiezen. Je stemt 'voor' achter twee namen en je stemt 'tegen' achter een derde naam. Alles is opgehaald. Dan benoem ik tot de stemcommissie de heer De Groot (D66), maar goed, hij is wel benoemd, mevrouw Haagsma (CDA), de heer Van der Sluijs (PVV) en mevrouw De Meij (50PLUS). De vergadering is geschorst. Ik heropen de vergadering. Ik verzoek de voorzitter van de stemcommissie de uitslag weer te geven.

350 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): De uitslag van de diverse gremia, de aanwijzing van de tweede voorzitter van PS. Er zijn 53 stemmen uitgebracht. Op mevrouw Lagerveld zijn uitgebracht 44 stemmen voor en 9 stemmen tegen. Het aantal ongeldige stemmen was nul en het aantal blanco stemmen was ook nul. Dan aanwijzen twee nieuwe leden Algemeen Bestuur Waddenfonds. Er zijn 53 stemmen uitgebracht. Op mevrouw Rommel zijn uitgebracht 34 stemmen voor, 19 stemmen tegen.
355 Op de heer Bakker zijn uitgebracht 34 stemmen voor, 19 stemmen tegen en op de heer Leever zijn uitgebracht 24 stemmen voor en 28 tegen en 1 blanco. Aanwijzen lid werkgeverscommissie voor de Statengriffie. Er zijn 53 stemmen uitgebracht. Op mevrouw Lagerveld zijn uitgebracht 45 stemmen voor en 8 stemmen tegen. Het aantal ongeldige stemmen was nul. Dit waren de resultaten.

De **VOORZITTER**: Dan constateer ik dat als tweede vicevoorzitter van de Staten is benoemd mevrouw
360 Lagerveld. Van harte gelukgewenst. Dan constateer ik dat als lid van de werkgeverscommissie voor de Statengriffie ook is aangewezen mevrouw Lagerveld – wederom gelukgewenst – en dat bij voordracht 02, de benoeming van twee nieuwe leden van het Algemeen Bestuur Waddenfonds, zijn benoemd mevrouw Rommel en de heer Bakker. Ook van harte gelukgewenst. En de heer Leever met zijn goede tweede positie, om het zo maar even uit te drukken.

365 10. Vragenuur

De **VOORZITTER**: Ik heb begrepen dat de PvdA de behoefte om mondelinge vragen te stellen over de vluchtelingenopvang, heeft ingetrokken na de brief van het college van GS eind vorige week, dat de fractie van GL de vragen handhaaft en de heer Hietbrink heeft daartoe nu het woord.

De heer **HIETBRINK (GL)**: Voorzitter. Ik zal niet de hele tekst van de mondelinge vragen die wij
370 hebben ingediend, nog een keer voordragen, dat heeft u allemaal kunnen lezen. Ook wij hebben kennisgenomen van de brief van afgelopen vrijdag waarvoor dank, maar het leek ons toch goed om hier nog even stil te staan bij de berichtgeving die vorige week maandag op de site van de NOS stond en de brief die vrijdag is gekomen, want daar zit in ieder geval wat licht tussen. Ik denk dat het goed is dat wij over zo'n gevoelig onderwerp in ieder geval zo optimaal mogelijk geïnformeerd
375 zijn. De meest zuivere manier om dat te doen, is om de vragen opnieuw te stellen en dan heb ik nog een tiende toegevoegde vraag, waarvan ik hoop dat wij daar antwoord op kunnen krijgen. Vraag 1 is of GS bekend zijn met de berichtgeving inzake de extra plekken voor opvang asielzoekers en daarmee bedoelen wij de berichtgeving op de site van de NOS, waarin stond dat er in Noord-Holland 900 extra bedden voorzien waren. Welke gegevens per 1 februari 2016 kunnen GS met ons delen
380 over de opvang van asielzoekers in Noord-Holland inclusief de extra taakstelling van 2.500 plekken uit het bestuursakkoord van november 2015? Vraag 3, en misschien geeft de brief van vrijdag daar al ten dele antwoord op maar dat horen wij dan graag zo meteen, in hoeverre stroken de cijfers van

de NOS met de realiteit? Vraag 4, kunnen GS aangeven wat de reden is dat wij in Noord-Holland zo achterlopen qua huisvesting asielzoekers inclusief de extra taakstelling? Vraag 5, welke
385 mogelijkheden zien GS om ervoor te zorgen dat de afspraken uit het bestuursakkoord van november 2015 ook door Noord-Hollandse gemeenten in gezamenlijkheid worden gerealiseerd en welke rol heeft de provincie daarin? Vraag 6 en die gaat specifiek over Crailo. Daar heeft de provincie een andere rol, omdat wij daar eigenaar van de gronden zijn. Op 11 november 2015 communiceerde de provincie in een persbericht dat zij samen met het COA inzet op de opvang van 800 tot 1.200
390 vluchtelingen op Crailo. Gedeputeerde Post zegt daarin dat verkoop van het terrein aan het COA "kan wat ons betreft snel tot opvang leiden". Deze week werd echter bekend dat de burgemeesters van de zeven regiogemeenten maximaal 600 vluchtelingen willen opvangen. In hetzelfde bericht staat dat het COA verwacht dat de grondaankoop nog wel enige tijd in beslag kan nemen. Kunnen GS aangeven waarom de verwachtingen van het COA voor wat betreft de grondaankoop, niet
395 overeenkomen met de verwachtingen van GS? Kunnen GS PS informeren inzake de voortgang van de verkoop van de grond aan het COA? Wat betekent het gewijzigde standpunt van de burgemeesters in de betreffende gemeenten voor het vervolg en 9, zijn er gemeenten bekend in Noord-Holland die tegen provinciale regels aanlopen, waardoor het opvangen van asielzoekers wordt belemmerd. En misschien als vraag 10, een beetje algemeen geformuleerd, maar wij constateren natuurlijk ook dat
400 als wij kijken naar de informatie op de website van de NOS en de brief die wij afgelopen vrijdag hebben gehad, daar nogal wat licht tussen zit. Misschien kunnen GS proberen om in algemene zin te duiden waar dat verschil precies in zit. Dat zouden wij bijzonder op prijs stellen.

De **VOORZITTER**: Dank u zeer. Het woord is aan gedeputeerde Post voor de vragen over Crailo.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Het is correct dat in het betreffende persbericht door
405 ondergetekende namens het college is aangegeven dat wat ons betreft, de verkoop van het terrein snel tot stand zou kunnen komen. Dat neemt natuurlijk niet weg dat er door COA het nodige reken- en tekenwerk verricht moet worden en zij zijn daarvoor in eerste instantie op stap gegaan om de praktische en financiële haalbaarheid van de opvanglocatie te onderzoeken voor een aantal van 800 tot 1.200 asielzoekers en dan moet u denken aan een onderzoek dat bekijkt welke bestaande
410 gebouwen gebruikt kunnen worden, hoe het terrein moet worden ingericht en ontsloten, welke voorzieningen op het terrein gehuisvest zouden moeten worden en dan moet u bijvoorbeeld denken aan medische zorg. Nu de regio heeft aangegeven dat zij op Crailo niet meer dan 600 asielzoekers wil huisvesten, betekent het dat het reken- en tekenwerk in hoge mate opnieuw moet gebeuren. Dat betekent dat wij weer in spannende afwachting zijn van de uitkomsten daarvan, maar wij hopen
415 desalniettemin dat wij begin maart nadere afspraken kunnen maken met het COA en de regiogemeenten over Crailo. Volgens mij heb ik hiermee in een klap alle drie de vragen over Crailo beantwoord, en zo niet, dan hoor ik het graag.

De **VOORZITTER** (Yurdakul): Het woord is aan de heer Remkes.

Commissaris **REMKES**: Ik heb dat vanmorgen in het presidium ook aangegeven, nee, laat ik eerst iets
420 anders zeggen. De provincies, dus ook Noord-Holland, zijn geen partij in het bestuursakkoord. Dat is gesloten door VNG en de Rijksoverheid en in het verlengde van het bestuursakkoord hebben de

commissarissen als Rijksheer een verzoek gekregen. Het bijzondere van Rijksheer is dat zij in die rol in feite Rijksambtenaar zijn en ook maar aan een instantie verantwoording afleggen, en dat is aan de Minister van Binnenlandse Zaken, hetgeen door mij vorige week ook is geschied. De minister heeft van mij een ambtsbericht gekregen en die positie laat dus ook geen ruimte voor het afleggen van verantwoording aan de Staten, hetgeen door de Minister van Binnenlandse zaken in een circulaire van eind vorig jaar ook nog een keer weer op die manier is bevestigd. Dat betekent dus ook dat ik niet specifiek in kan gaan op specifieke locaties en dergelijke. Ik voeg daar nog aan toe dat ook de gevoeligheid van een aantal processen die gemeentelijk nog onvoldoende tot wasdom zijn gekomen, dat de gevoeligheid natuurlijk zodanig groot is dat zorgvuldigheid in dezen boven openbaarheid dient te gaan. Want voordat je het weet, ben je bezig om gemeentelijke processen niet te bevorderen, maar te verstoren en dat kan dus niet de bedoeling zijn. De provincie als provincie is langs een paar lijnen betrokken bij dit vraagstuk, waarvoor de primaire verantwoordelijkheid ligt bij het Rijk en bij de gemeenten. De provincie is betrokken bij het toezicht op de opvang en huisvesting van statushouders – dat heeft gedeputeerde Geldhof in portefeuille – en dat is van belang en u treft daar ook passages over aan in de brief die u van GS hebt gekregen, dat is van belang omdat zo lang er veel statushouders nog in AZC's zitten, er in feite beslag gelegd wordt, oneigenlijk beslag gelegd wordt op capaciteit die ook anderszins beschikbaar zou kunnen zijn. Het tweede raakvlak is de ruimtelijke ordening. Daar heeft het Rijk en ook de provincie met een wijziging van het besluit Ruimtelijke Ordening afgelopen zomer, een extra mogelijkheid gekregen, namelijk een soort van in de plaats stelling van gemeentebesturen. Daar zeg ik direct bij dat voor zover mijn zicht op de gemeentelijke werkelijkheid en mijn zicht op de politiek-bestuurlijke bereidheid van gemeentebestuurders gaat, het op dit ogenblik buitengewoon prematuur zou zijn om in het kader van de PRV te zeggen, daar en daar is een provinciaal belang aan de orde om in de plaats te treden van het gemeentebestuur waar het gaat om de ruimtelijke ordening. Ik sluit overigens niet uit dat je op een gegeven moment tot de conclusie moet komen dat die aanleiding er wel is. Maar dat moment is dus nog niet aangebroken en dan wordt deze discussie volop in deze Staten gevoerd, want de wijziging van de PRV zal hier moeten gebeuren dan wel door het Rijk moeten gebeuren. Een derde lijn die relevant is, is het openbaar vervoer. Over sommige situaties is in het bestuurlijk overleg over het bestuursakkoord ook een afspraak gemaakt. De heer Hietbrink vraagt en ik geef het maar even anekdotisch aan, omdat er vorige week nog een overleg is geweest met de Gooi- en Vechtstreek, maar ik vorige week ook het genoegen had om in een andere veiligheidsregio te gast te zijn, en als ik dan rondvraag, waar zit het bij u op vast, ja, dan zijn het soms politieke blokkades. Een voorbeeld wat u allen uit deze provincie kent, is Purmerend. Maar dan hoor ik ook en dat moet op korte termijn worden uitgezocht, het verhaal dat Natura2000 in de weg staat, wat locatie belemmerend werkt. In hoeverre dat ook feitelijk het geval is, kan ik op dit ogenblik nog niet aangeven. Daarom zeg ik, dat moet worden uitgezocht. Dat er sprake is van – laat ik het zo maar noemen – bewegende beelden. Ik herken de cijfers van de NOS niet helemaal, want die beelden zijn permanent in beweging. De heer Hietbrink gaf aan dat er sprake is van vooruitgang in denken in de Gooi- en Vechtstreek. Als je eerst – en dat is mij dan wel mogelijk omdat dat publicitair in alle opzichten in de openbaarheid is geweest – zegt 800 tot 1.200 plekken en dat zakt terug tot 600 plekken, dan heeft dat natuurlijk effect op de realisering. Een algemene waarneming van mij is – en die wil ik met de Staten wel delen, het zal de Staten overigens ook zelf wel zijn opgevallen – dat het draagvlak onder de bevolking

465 natuurlijk behoorlijk tanende is. Daar hoeft je ook geen grote geleerde voor te zijn. Hier spelen in
 mijn beleving een aantal omstandigheden een rol. Als er op een gegeven moment gezegd wordt dat
 er onder het aantal asielzoekers een vrij stevig aantal economische vluchtelingen is en dat het niet
 alleen gaat om vluchtelingen uit oorlogsgebieden, dan heeft dat effect op het draagvlak onder de
 bevolking. Als er op een gegeven ogenblik rapportages van COA en politie worden gepresenteerd
 waarin niet nader geduide incidenten worden genoemd en alles op één hoop wordt geveegd, dan
 470 heeft dat effect voor het draagvlak onder de bevolking. Beelden van de financiële consequenties
 ervan, beelden van mogelijke verdringingseffecten op welke markt dan ook, hebben effect. De angst
 voor onbekendheid speelt daar op de achtergrond een rol. En op zichzelf snap ik een aantal dingen
 ook nog wel, maar daarom betreur ik ook de wijze waarop daarmee omgesprongen wordt. Ik zeg er
 ook bij wat ik geconstateerd heb, dat is dat de begrippen opvang, noodopvang, de afgelopen tijd
 475 ook door elkaar zijn gaan lopen. De heer Hietbrink heeft iets gezegd over wat er in het
 bestuursakkoord staat. Wij hebben in deze provincie vijf veiligheidsregio's, daarin is een taakstelling
 neergelegd van 500 per veiligheidsregio noodopvang. Dat zijn dus 2.500 plaatsen en er is voor
 opvang 2.500 bovenop gezet. Het gaat in deze provincie om totaal 5.000 plaatsen. Dat is de
 consequentie van het bestuursakkoord. Daar zijn de afgelopen tijd een aantal intensieve gesprekken
 480 over gevoerd, soms met succes, soms met minder succes, wat ook soms weer samenhangt met die
 begripsverwarring en wat soms ook weer iets te maken heeft met opschuivende beelden vanuit Den
 Haag van wat nou precies gevraagd wordt. Want de bezwaren gaan in belangrijke mate naar de
 omvang en de schaal van de opvanglocaties en daar is het denken de afgelopen weken nogal
 voortgeschreden, want de staatssecretaris heeft recent het aantal van 300 opvangplaatsen genoemd.
 485 Dat was een paar maanden geleden nog ver weg. Maar dat maakt het in gesprekken met
 gemeentebesturen wel totaal anders. Dat is wat mij betreft relevante achtergrondmuziek en wij
 zullen proberen om de afspraken in het bestuursakkoord vanuit mijn verantwoordelijkheid als
 Rijksheer via de regietafel zoals wij die hebben ingericht – u treft daarover ook informatie aan in de
 brief – proberen om zoveel mogelijk de aantallen te realiseren, maar ik zeg er in alle helderheid een
 490 ding bij, dat kost soms tijd qua voorbereiding, qua zorgvuldige procedures in de richting van
 gemeenteraden en met name in de richting van de bevolking. Wat mij betreft gaat zorgvuldigheid
 boven snelheid.

De **VOORZITTER**: Dank voor deze uitgebreide beantwoording. Wenst vragensteller nog nadere
 vragen te stellen?

495 De heer **HIETBRINK** (GL): Ik wil dank zeggen voor de uitgebreide beantwoording. Ik weet niet zeker
 of in de Gooi- en Vechtstreek van vooruitgang moet worden gesproken, dat was volgens mij een
 woord dat ik niet heb gebruikt, maar in ieder geval is er veranderend inzicht. Dat is in ieder geval
 wel een constatering. Vooruitgang heeft volgens mij een bepaalde connotatie, maar dat wil ik even in
 het midden laten. Vriendelijk bedankt voor de uitgebreide beantwoording. Misschien nog een punt
 500 ter verduidelijking.

De **VOORZITTER**: Heeft u vragen of niet?

De heer **HIETBRINK** (GL): Nee, ik heb geen vragen, maar misschien om toch nog even duidelijk te maken dat wij onze vragen natuurlijk niet hebben gesteld om hier op de een of andere manier in de rol te treden van de minister en de Rijksheer ter verantwoording te roepen, maar omdat wij ook net
505 als alle andere fracties hier denk ik, worden bevraagd door lokale afdelingen hoe het er nou voor staat in Noord-Holland en dan denk ik dat het zinnig is om daar een zo goed mogelijk beeld van te hebben.

De **VOORZITTER**: Waarvan acte. Wensen nog andere leden vragen te stellen?

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik heb zeker nog even een vraag naar aanleiding van het betoog van de Commissaris. Ergens in zijn betoog verwees hij naar een wijziging van het besluit
510 Openbare Ruimte. Inderdaad is het zo dat met een wetswijziging nu het Rijk dan wel de provincie de mogelijkheid heeft om een omgevingsvergunning te geven voor gebruik voor onder andere de opvang van asielzoekers. Nu hoorde ik u zeggen dat naar uw waarneming het maar zeer de vraag is of van die bevoegdheid gebruik moet worden gemaakt, omdat op basis van de geluiden die u
515 ontvangt uit het veld, waarschijnlijk dat middel niet nodig is, maar tegelijkertijd en daar richt mijn vraag zich op, zei u, maar het valt ook niet uit te sluiten dat dat aan de orde komt. Ik wil een ding duidelijk van u horen, want wij hebben het hier namelijk over een bevoegdheid van het college van GS. Maar gezien het onderwerp, gezien het feit dat het gaat over het provinciaal belang dat genoemd wordt, wil ik graag nog een keer bevestigd zien dat als die situatie zich zou voordoen, u toezegt dat
520 dat hier in de Staten besproken wordt.

Commissaris **REMKES**: Eerst nog even in de richting van de heer Hietbrink. Dat is precies de reden die u aangeeft, want dat begrijp ik natuurlijk wel, u wordt ook bevraagd, waarom ik de weg gekozen heb zoals ik zojuist gedaan heb en er in algemene termen wel iets over gezegd heb. Dan de vraag van de heer Annaert, even los van wat je politiek gezien wenselijk vindt en dat zou wat mij betreft
525 een hele normale politieke verantwoordelijkheid zijn, kan het formeel ook niet anders. Dat zal moeten leiden tot een formeel voorstel van GS in de richting van PS om dit belang als provinciaal belang te definiëren en op grond daarvan tot een wijziging van de PRV te komen. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat de Commissaris of het college even langs slinkse wegen dat zelf allemaal zouden doen. Die discussie hoort hier dan in volwaardigheid plaats te vinden. Waarom heb ik gezegd, wij
530 zijn op dit ogenblik nog niet zo ver, omdat ik er nog vertrouwen in heb dat gemeentebesturen – en lokaal draagvlak is linksom of rechtsom wel van belang, of het altijd doorslaggevend moet zijn, is even de vraag – maar dat gemeentebesturen het bestuursakkoord dat namens hen gesloten is, serieus nemen en dat gemeenteraadsleden zich daar ook terdege van bewust zijn. U begrijpt mijn laatste opmerking ook. Stel dat het probleem politiek in gemeenten zodanig groot wordt en dat de
535 omvang van het probleem waar je over praat, zodanig groot blijft, dan kan er op een gegeven ogenblik zelfs de toepassing van middelen die je eigenlijk niet anders zou moeten willen hanteren dan als stok achter de deur, ertoe leiden dat die stok ook daadwerkelijk achter de deur vandaan komt, maar dat moment is zoals gezegd, nog niet aangebroken.

De **VOORZITTER** (Remkes): Ik dank de heer Yurdakul. Dan gaan wij over naar de vragen van de
540 fractie van de SP over het door IPO gepubliceerde factsheet TTIP. De heer Ritsema.

De heer **RITSEMA** (SP): Voorzitter. Ik heb het onderwerp op de agenda gezet, omdat de trein doordendert. TTIP, voor wie dat nog niet weet, staat voor Transatlantic Trade & Investment Partnership. Het is een heel groot verdrag waarover al bijna 2,5 jaar wordt onderhandeld door de VS en de EU. Op 22 februari vindt de 12^e onderhandelingsronde plaats in Brussel. De trein dendert door, zoals ik zei. Er wordt achter gesloten deuren over gesproken, er is weinig over bekend, er is weinig transparantie, maar het gaat wel hele grote invloed hebben – althans dat is heel goed mogelijk – op allerlei beleidsterreinen, ook beleidsterreinen die de provincie raken en waar de provincie mee te maken kan gaan krijgen. U moet bijvoorbeeld denken aan publieke diensten. Mogen wij straks nog zelf besluiten welke publieke diensten wij mogen aanbesteden of worden wij verplicht om dat aan Amerikaanse bedrijven over te laten? Dat zijn het soort vragen waar het hier over gaat. Ik ben blij dat IPO is gekomen met dit factsheet. Wat mij daarbij opvalt, is dat waar aanvankelijk toch ook de provincie Noord-Holland althans in meerderheid zei, nou, dit verhaal staat zo ver van ons af en wij gaan er ook niet over, het IPO zegt in dit factsheet dat de invloed van de provincie weliswaar beperkt is, maar niet nihil. Dat is duidelijk te lezen in dit factsheet. Daarom is mijn belangrijkste vraag aan de gedeputeerde, als de provincie wel enige invloed heeft op dit belangrijke handels- en investeringsverdrag, is het dan niet verstandig dat wij als provincie ons geluid laten horen over dit verdrag en daar met elkaar van gedachten over wisselen. Vandaar dat ik het hier nu als vraag stel. Daarmee samenhangend, het IPO neemt een initiatief, dat juichen wij toe, om een nader onderzoek te laten doen naar de effecten van TTIP op de publieke diensten en met name de beleidsruimte die mogelijk kan worden beïnvloed door TTIP, beleidsruimte van de provincie. Dat vinden wij een goed idee. Mijn vraag is of de gedeputeerde dit initiatief van IPO ook een goed idee vindt en zo ja, hoe gaan wij daar als provincie mee om. Wachten wij gewoon af wat IPO doet of nemen wij een actieve rol als grote economische en belangrijke provincie in dit proces? Dat zijn mijn belangrijkste vragen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Bent u bekend met het factsheet TTIP van het IPO? Het antwoord is ja, sterker nog, dat heb ik u toegezegd naar aanleiding van uw motie die aangehouden is. Noord-Holland heeft dit binnen het IPO bespreekbaar gemaakt. Ja, natuurlijk zijn wij betrokken bij de totstandkoming van dit factsheet, want de provincie Noord-Holland is ook lid van het IPO en in deze IPO-commissie die gaat over EZ, is dat door ons ingebracht en overgenomen door het IPO. Dus de inbreng die wij geleverd hebben bij de totstandkoming van het factsheet, is dat wij het op de agenda hebben gezet, zoals u in die motie aan ons vroeg. Daarom heb ik u gezegd, houd die motie even aan, want ik zeg u toe dat ik dat ga doen. Dat is dus inmiddels gebeurd. Blij om te horen dat u zegt dat de inhoud van de factsheet oké is. Deelt u de mening van het IPO, vragen 4 en 5. Ja, want wij zijn lid van het IPO en ook van die IPO-commissie, dus wij delen die mening dat de invloed van de provincies beperkt is, want in eerste instantie worden de onderhandelingen gevoerd op Europees niveau, daarna op Rijksniveau en daarna mogelijk op provinciaal niveau. Wij delen ook de opvatting van het IPO dat het nog maar de vraag is of die uitzonderingsbepaling van publieke diensten waarmee de verplichting voor markttoegang en nationale behandeling uitgesloten worden, voldoende is. Dus die delen wij ook. Zijn wij op enigerlei wijze betrokken bij de inhuur van het externe advies? Niet direct, maar in IPO-verband hebben wij besloten om dat onderzoek te laten verrichten en dat regelt IPO verder. Ook als het gaat om de inhuur van het bedrijf dat dat gaat doen. Daar bemoeien wij ons verder niet mee, maar wij nemen wel het besluit in de IPO-commissie om

opdracht te geven voor dat onderzoek. Het initiatief van IPO om een informatiebijeenkomst te organiseren, ook dat komt mede van ons. Dat zal eerst plaatsvinden naar aanleiding van dat onderzoek. Wij zullen dat eerst in IPO-verband bespreken. In commissieverband heb ik u toegezegd dat op het moment dat wij daar meer over weten, wij dat rapport nadat mijn collega's van andere provincies er ook naar gekeken hebben, op de agenda van de commissie zullen zetten.

De **VOORZITTER**: Dank u zeer. Geeft die beantwoording de heer Ritsema nog aanleiding voor nadere vragen?

De heer **RITSEMA** (SP): Ja, ik heb nog een aantal nadere vragen. Om te beginnen een opmerking. Ik heb niet gezegd en als ik het wel gezegd heb, dan bedoelde ik dat niet zo, dat ik akkoord ben met de inhoud van het factsheet van het IPO. Daar ging het mij even niet om. Het ging mij even om het feit dat IPO dit initiatief heeft genomen en dat zij een nader onderzoek aankondigt naar de publieke diensten en de informatiebijeenkomst. Dat vond ik positief. Op de inhoud heb ik nog wel wat aan te merken, maar dat ga ik nu niet hier doen, want dan zijn wij nog wel even bezig. Volgens mij wilt u dat nu niet. De inhoud moet volgens mij juist nader besproken worden in de provincie en daar zal ik de nodige initiatieven voor nemen om dat opnieuw te agenderen. Dat is punt een. U zegt, u heeft er mede voor gezorgd dat dit bij het IPO op de agenda kwam, daarvoor waardering en dank. Maar wat ons betreft mogen wij wel iets actiever betrokken zijn bij het vervolg. U zegt, wij gaan niet besluiten welk bureau wordt ingehuurd om zo'n advies te geven. Nou ja, dat kan ik mij heel goed voorstellen. Dat lijkt mij niet de taak van de provincie. Maar wat ik mij wel zou kunnen voorstellen is dat u als provincie, dat wij als provincie meelesen met de terms of reference, met de onderzoeksopdracht, want wij weten allemaal dat hoe het onderzoek er uiteindelijk uit komt te zien, voor een belangrijk deel wordt bepaald door de opdracht. Ik zou aan u willen vragen of u dan wel bereid bent om de onderzoeksopdracht hier met ons te delen en te bediscussiëren. U heeft nog een andere toezegging gedaan. Op het moment dat de informatiebijeenkomst is geweest, dan gaat u daarover terug rapporteren, waarvoor dank. Mijn vraag was eigenlijk, gaan wij actief aan de informatiebijeenkomst meedoen, dus ook daar weer niet afwachten totdat het product er ligt, maar juist in een eerder stadium actief bijdragen, zodat het product goed wordt. Mijn laatste vraag, wat is het tijdspad dat u voor dat traject voorziet, want zoals ik aan het begin van mijn verhaal al zei, de onderhandelingen denderen voort. Over twee weken beginnen zij weer. Er worden allerlei afspraken gemaakt die van grote invloed kunnen zijn. Wij hebben niet eindeloos de tijd om daarover te delibereren, er zal op een gegeven moment geacteerd moeten worden, willen wij als provincie ten minste de beperkte invloed die wij hebben op dit proces, ook echt gaan aanwenden.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Ik denk dat ik toch even iets aan verwachtingenmanagement moet doen. Er zijn nog elf andere provincies bij betrokken, dus Noord-Holland is niet de enige. Als het gaat om de betrokkenheid van PS en dat heb ik ook in de commissie gezegd en daarop is ook het woord verwachtingenmanagement van toepassing, u kunt wel van alles vinden, maar onze rol is zeer beperkt, niet nihil maar wel zeer beperkt. Wij vinden het wel krachtiger om dat in IPO-verband te doen namens twaalf provincies. Als u dat alleen namens Noord-Holland doet, dan is het tot mislukken gedoemd. Als u praat over de opdracht, als wij de opdracht met twaalf provincies moeten doen, dan krijg je een opdracht die in ieder geval in IPO-verband niet meer te verwoorden is. Vandaar

dat wij dat doen op het niveau van IPO en dat het een opdracht is die heeft geleid tot het onderzoek dat nu uitgevoerd wordt. U zegt, het dendert maar voort, ik kan u zeggen dat dit nog wel even gaat duren, want dit zijn verdragen die ook in de EU wel enige tijd gaan vergen. De tijdsdruk die erop zit
625 die u voelt, die voel ik niet, want dit gaat nog wel even duren. Ik heb u ook in de commissie gezegd, zodra er nieuws is over TTIP, dan krijgt u dat nieuws. Dat zet ik dan wel op de C-agenda, want nogmaals, u moet onze rol niet overschatten. Als u zegt, ik wil daarvoor bij elkaar komen en de mening van Noord-Holland op papier zetten, dan denk ik dat dit een beetje zonde van uw tijd is, omdat het op dat punt in IPO-verband natuurlijk zal smoren bij elf andere provincies. Ik vind de
630 eerste stap die wij gezet hebben, uitstekend. Daar vindt die verdieping plaats en hoewel u het niet met alles eens bent wat er in die factsheet staat, maar met een deel en met de opdracht wel, laten wij dat als een eerste stap zien, laten wij even afwachten wat daaruit komt en het vervolg in commissieverband bespreken. Ik denk dat het echt zonde is van uw tijd om daar tijd in te steken, terwijl wij op dit moment nog niet eens weten wat dat verdrag precies gaat inhouden, want dat is
635 natuurlijk ook de feitelijkeheid.

De **VOORZITTER**: Zijn er over hetzelfde thema nog aanvullende vragen bij andere fracties? Dat is niet het geval. Dan kunnen wij overgaan naar de stemming over de twee moties Vreemd. Wij beginnen met motie 01 en ik vraag gedeputeerde Talsma om daar het oordeel van het college over te geven.

640 Gedeputeerde **TALSMA**: Voorzitter, de PVV vraagt in motie 01 om de Broerdijk te handhaven als weidevogelgebied. Ik vind het belangrijk u even mee te nemen in de vraag die erachter ligt, namelijk hoe komt nou zo'n weidevogelgebied tot stand. Dat gebeurt in een Natuurbeheerplan, het Natuurbeheerplan 2016 in dit geval, dat in 2015 is vastgesteld. Dat gebeurt op basis van tellingen, de openheid van het gebied en de omvang van het gebied. In 2014 begon het al en in 2015 zijn er
645 verdere besluiten over genomen en dat betrof ook de Broerdijk. Dat Natuurbeheerplan 2016 plus kaarten plus de kerngebiedsbenadering, dat wil zeggen het kerngebied van het vogelweidegebied, zijn vastgesteld door GS en PS. Het heeft van 26 januari tot 8 maart 2015 ter inzage gelegen en in 2015 op 29 juni heeft u dat hier in PS vastgesteld. Daar is dus zo'n weidevogelgebied verankerd. Zo'n Natuurbeheerplan waarin dit verhaal staat, heeft geen planologische bescherming. Het is een
650 ontwerp dat wij op basis van de berichten die wij krijgen of op basis van onderzoeken die gedaan zijn door Alterra, Landschap Noord-Holland en in alle gebiedssessies hebben vastgesteld. Als dat Natuurplan door u is vastgesteld, is het de bedoeling dat bij de eerstvolgende herziening van de PRV, het Natuurplan zijn bescherming krijgt in die PRV. Dat gaat plaatsvinden medio 2016, dus in de loop van dit jaar kunt u daar voorstellen voor verwachten. Het is normaal zo dat als het in een
655 Natuurbeheerplan zit, het dan ook verankerd wordt in de PRV. Dus het vragen om een weidevogelgebied te handhaven, is toch wel een hele procedure en gezien de voorgaande procedure, ook niet goed mogelijk. De opmerking van de spreker namens de PVV over de opmerkingen van de heer De Vries, ik weet niet precies in wat voor context die gedaan zijn, want ik was er niet bij, maar de reden dat de heer De Vries gezegd heeft dat het weidevogelgebied is, heeft te maken met het feit
660 dat het nu feitelijk weidevogelgebied in de PRV is. Als hij dat gezegd heeft, klopt dat, maar u weet, want dat is vorig jaar op 29 juni vastgesteld, dat feitelijk dit gebied geen weidevogelgebied meer is,

omdat bij het Natuurbeheerplan 2016 is afgesproken om dit gebied niet meer als weidevogelgebied te zien. Kortom, ik raad de motie ten zeerste af, niet alleen vanwege de voorgeschiedenis en de besluiten die wij erover genomen hebben, maar ook omdat de overweging die de PVV hanteert, 665 namelijk het tegenhouden van windmolens, volgens mij een oneigenlijk middel is om dat te doen. Je bepaalt of iets weidevogelgebied is of niet. Als wij die regels gaan gebruiken om dingen die wij wel of niet willen, te laten gebeuren, dan denk ik dat wij op een verkeerde manier bezig zijn met deze aanduiding in de PRV. Dus ik raad hem ten zeerste af.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik ben een beetje verbaasd over uw uitleg. Ik heb ook over deze situatie 670 schriftelijke vragen gesteld, omdat ik de motie van de PVV in de context wilde plaatsen. Daar heb ik net om 13.15 uur de antwoorden op gekregen en in de schorsing is het mij gelukt even te kijken naar wat wij nu in juni hebben vastgesteld en daaruit blijkt toch dat de Broerdijk als weidevogelgebied staat aangegeven. In beide gevallen zou ik het heel raar vinden. Ik zou het raar vinden terwijl het van zo'n belang is rondom windmolens als wij hadden vastgesteld dat het geen 675 weidevogelleefgebied meer was en wij dat eigenlijk niet wisten dat het die consequenties had en in het andere geval, als het wel zo vastgesteld is, dan klopt uw toelichting niet.

Gedeputeerde **TALSMA**: Ik weet niet precies waar het dan niet klopt, want feitelijk heb ik u gezegd dat als u nu kaart 2.b. bekijkt, dat is een kaart van de PRV, daar is Broerdijk weidevogelgebied, 680 alleen in het Natuurbeheerplan 2016 door u vorig jaar juni aangenomen, staat dat gezien de tellingen en het hele landschap het geen weidevogelgebied meer kan of moet zijn. Dat moeten wij nog wel in de PRV vastleggen. Maar u begrijpt dat als nu een aanvraag gedaan wordt voor een windmolenpark, het moeilijk is – maar ik wil die relatie liever niet leggen want dit staat los van windmolenparken maar u legt die relatie zelf – dat als je nu een aanvraag doet voor een windmolenpark waarvan iedereen weet want het is een openbaar stuk, dat in het Natuurbeheerplan 685 staat dat het eigenlijk geen weidevogelgebied meer is, dat een MER-aanvraag door de indieners niet meer tegengehouden kan worden. Dus volgens mij is dat wat u in het antwoord gekregen heeft, want ik heb het antwoord ook gezien op de vragen die u vandaag rond 11.00 uur gesteld heeft.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik heb de vragen vorige week woensdag gesteld, dus niet vandaag om 11.00 uur. Waar het mij om gaat, is dat wij hier aan zorgvuldige besluitvorming moeten doen en ik 690 vind het heel erg gek dat bij het heikele onderwerp van windmolens er zoveel is opgehangen aan het feit dat dit weidevogelleefgebied zou zijn, dat wij ergens in juni in de marge van een Natuurbeheerplan blijkbaar hebben vastgesteld dat het geen weidevogelleefgebied meer is, terwijl de kaarten die erbij zitten, dan geïnterpreteerd hadden moeten worden als de kaarten van de huidige situatie en wij blijkbaar op basis van de tekst een nieuwe kaart hadden moeten invullen.

Gedeputeerde **TALSMA**: Er is niets in de marge vastgesteld, het is een Natuurbeheerplan dat ter 695 inzage gelegen heeft, dat een hele procedure doorlopen heeft, waar u en uw voorgangers verschillende keren de gelegenheid gehad hebben om daar uw mening over te geven en het af te stemmen of niet af te stemmen. Ik doe juist een beroep op de zorgvuldigheid om te zeggen dat een motie als deze ten zeerste afgeraden wordt, dus wat dat betreft ben ik het met u eens dat je bij deze 700 zaken zeer zorgvuldig te werk moet gaan, maar dat neemt niet weg dat zowel de mensen die er

tegen zijn als de indieners, rechten hebben en die rechten zou je met voeten treden als je nu ineens zou zeggen, laten wij dat toch maar een weidevogelgebied zijn, want dan houden wij windmolens tegen. Dat werkt niet en ik denk ook niet dat het haalbaar is bij de rechter.

705 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Gedeputeerde, wij hebben begrepen dat u de procedure goed gevolgd heeft, maar wij hebben die kaarten ook uitvoerig bestudeerd en het is gewoon heel moeilijk te zien of het nou wel of geen weidevogelleefgebied is. Nou begrijpen wij dat het misschien scholekstergebied is geworden. Dat klopt misschien allemaal wel, maar wij vinden de gang van zaken zo ingewikkeld liggen en ook dat het nog in de PRV opgenomen moet worden. Wij willen u vragen of u een brief naar de Staten kunt sturen, zodat wij allemaal over de goede informatie
710 beschikken waarin goed wordt uitgelegd hoe deze procedure nou gelopen is en hoe het allemaal precies in elkaar zit en dat wij ook in het vervolg weten wanneer een weidevogelleefgebied wordt toegevoegd of wanneer het van de kaart valt en hoe dat dan zal gaan.

Gedeputeerde **TALSMA**: Dat laatste heeft u dus gehad. Dat kan ik echt met data aangeven wanneer het in de Staten geweest is. Ten aanzien van de kaarten ben ik het helemaal met u eens, want wij
715 hebben in Noord-Holland zoveel beschermingen aangelegd die belangrijk zijn, Natura2000, weidevogelleefgebied, NNN, enzovoorts, dat ik ervoor gepleit heb om te zorgen dat die kaarten heel precies zijn en dat is ook de reden waarom deze weidevogelleefgebieden nog een keer langs de maatlat gelegd zijn van het Natuurbeheerplan, juist omdat er wel erg veel weidevogelleefgebied was. Die vraag lag ten grondslag aan het nader bekijken van die gebieden, wat er uiteindelijk toe geleid
720 heeft dat Broerdijk geen weidevogelleefgebied meer is. Het schrijven van de kaarten is een constante inspanning, blijven wij ook doen. De kaarten die u gehad heeft, kloppen. Deze zijn niet gemakkelijk leesbaar, dat ben ik met u eens. Dat zou gemakkelijker leesbaar moeten zijn. Maar wij hebben ze nog een keer gecheckt en nog een keer gecheckt en het klopt.

Mevrouw **KONING** (CDA): Bent u bereid om een brief te sturen?

725 Gedeputeerde **TALSMA**: Ik ben altijd bereid om brieven te sturen, maar de inhoud van die brief zal niet anders zijn dan wat ik nu zeg. Ik kan nog wel een slag dieper gaan, want er is altijd weer een slag dieper en als u zegt, eigenlijk is het geen weidevogelleefgebied meer, maar het is scholekstergebied, dat klopt. Dus het is best mogelijk dat bij het vaststellen van de PRV straks medio 2016 wij met elkaar tot de conclusie komen dat het weliswaar geen weidevogelleefgebied is, dat er
730 misschien andere natuurbeschermende regiems op dat gebied zouden kunnen vallen, bijvoorbeeld het feit dat het scholekstergebied is. Dat zou best een aardige kunnen zijn, maar dan is het geen weidevogelleefgebied meer en krijgt het een andere status. De status van een scholekstergebied is overigens nog weer ietsje lichter zou je kunnen zeggen, dan weidevogelleefgebied en geen reden om windmolens tegen te houden. Ik wil graag met u verder de diepte ingaan, want de regelgeving is vrij
735 ingewikkeld en heel zuiver denk ik en zorgvuldig, maar dat lijkt mij meer iets voor de commissie. Maar daar wil ik best een brief over sturen, maar duidelijker dan ik het nu zeg, kan ik het niet in een brief verwoorden.

De **VOORZITTER**: De toezegging is binnen, dan weten de medewerkers welke brief zij moeten sturen.

740 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, twee opmerkingen. Allereerst verbaast het mij dat de gedeputeerde zegt dat de motie eigenlijk onmogelijk is, want het vraagt in feite om het huidige beleid te handhaven. Het tweede punt is dat ik teruggekeken heb naar de Statenvergadering destijds en de kaarten die daarbij zitten. Op basis van die kaarten is mijn voorlopige conclusie dat de locatie nog steeds weidevogelleefgebied is in het Natuurbeheerplan 2016.

745 Gedeputeerde **TALSMA**: Dat laatste niet.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Die kaart heb ik erbij gepakt en op die kaart zie ik, dit is allemaal weidevogelleefgebied, dus ik wil die brief heel graag zien, want onafhankelijk van mij is ook de heer Klein tot dezelfde conclusie gekomen op basis van de kaarten die wij destijds hebben vastgesteld bij het Natuurbeheerplan. Ik heb niet gekeken naar de PRV, maar daarvan zegt u zelf dat het daar nog
750 steeds op de kaart weidevogelleefgebied is. Dan lijkt mij de motie sowieso uitvoerbaar.

Gedeputeerde **TALSMA**: Uitvoerbaar, ja goed, alles is uitvoerbaar, maar het is procedureel natuurlijk zeer ten onrechte als wij mensen, vogeltellers – dat moet u aanspreken – Alterra en al die organisaties vragen om te bepalen of een bepaald gebied weidevogelleefgebied is, en dat dat in alle eerlijkheid en oprechtheid gebeurt, neem ik aan, en dat die organisaties zeggen, dit gebied is
755 eigenlijk geen weidevogelleefgebied, dat wij dan om hele andere redenen en dan vind ik dat wij op een hellend vlak zijn, want dan ga je weidevogelleefgebied en andere natuurgebieden aanpassen aan de RO-dingen die je wilt, dat lijkt mij ook vanuit uw achtergrond een zeer ongewenste situatie. Want als je dat hier doet, dan ga je het ook bij andere situaties doen en dan wordt zo'n weidevogelleefgebied en alle andere beoordelingen die wij hebben, een speelbal van andere
760 belangen en dat raad ik u ten zeerste af.

De **VOORZITTER**: De heer Annaert en overigens heeft de gedeputeerde zojuist een brief toegezegd. Die kan in de commissie geagendeerd worden.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, dat klopt, dus het hangt er even vanaf wat de indieners nu met de motie doen, of zij zeggen van, wij wachten die brief af, maar ik moet er nu even van uitgaan dat
765 er een motie ligt. Het college adviseert ons gebruikelijk over wat te doen met een motie en in dit geval ontraadt het college deze motie, zelfs ten zeerste, hoor ik toegevoegd. Maar moet de conclusie niet gewoon zijn dat deze motie overbodig is, want de gedeputeerde heeft denk ik, terecht gezegd dat het Natuurbeheerplan niet bindend is, maar dat de PRV dat wel is en dat lijkt mij een terechte constatering. Als ik dan constateer dat de PRV op dit moment het gebied gewoon nog als
770 weidevogelleefgebied aangeeft, dan is deze motie overbodig.

Gedeputeerde **TALSMA**: Strikt formeel genomen wel, lijkt mij, want het is zo. Maar daar zit de discussie in en daar is denk ik ook de opmerking van de heer De Vries mee te verklaren, dat wij natuurlijk een beheerplan hebben dat aangeeft dat het geen weidevogelleefgebied is. In de normale situatie is het altijd gebruikelijk dat als zoiets allemaal bedacht wordt en aan de hand van

775 gebiedssessies wordt bepaald, dat de Staten het advies van dit soort organisaties overnemen. Het zou een rare figuur zijn dat u als Statenleden op basis van het advies dat gemaakt is, gaat zeggen, nee, wij gaan het even anders doen, want wij hebben daar een heel ander belang bij.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, maar dan is de gedeputeerde het toch met mij eens dat het een het ander toch helemaal niet uitsluit op basis van mijn conclusie, want ik snap heel goed dat
780 uiteraard het Natuurbeheerplan weer een vertaling moet gaan krijgen in de PRV, alleen voor dit moment op basis van wat u zelf zegt, constateer ik, deze motie is volstrekt overbodig.

Gedeputeerde **TALSMA**: Met u eens, ja.

De **VOORZITTER**: Nee, want u bent de indiener van de motie en ik wil nu tot stemming komen. Laten wij dat alsjeblieft nu niet meer doen. De gedeputeerde heeft een brief toegezegd en ik zag daar
785 allerlei kaarten en deze discussie kan volgens mij het beste in de commissie vervolgd worden.

De heer **KLEIN** (CU/SGP); Voorzitter, zouden wij misschien even kort kunnen schorsen?

De **VOORZITTER**: Oké, wij gaan vijf minuten schorsen. Ik heropen de vergadering. Dat geeft de fractie van PVV kennelijk aanleiding om nu nog iets te zeggen.

De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter, na overleg heb ik besloten om de motie aan te houden, omdat
790 wij graag de brief afwachten van de gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: Dank u zeer. Dan is dat punt in ieder geval in deze vergadering van de agenda. Dan gaan wij nu over naar motie 02 en ik vraag gedeputeerde Bond daar iets over te zeggen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Eens met de heer Van Liere dat wij niet de discussie die wij in de commissie hebben gevoerd, opnieuw moeten doen, want die was intens, mag ik zeggen. Waar het in
795 die discussie natuurlijk ook over ging of het nou wel of niet een uitvoeringsbevoegdheid van GS was en met deze motie laat u zien dat u het daar in ieder geval mee eens bent. Dan de motie zelf. Een moeilijk besluit, ook dat is natuurlijk in de commissie stevig naar voren gekomen, maar ook een zorgvuldig proces, waarbij heel veel partijen de afgelopen jaren betrokken zijn geweest om dat beheerplan goed op te bouwen. U legt mij dan iets in de mond wat ik niet zo gezegd heb. Ik heb
800 gezegd, ik ben niet dusdanig ter zake kundig dat ik al die verschillende experts kan beoordelen op hun inbreng, maar wat ik wel weet is dat het hier ook onafhankelijke onderzoekers zijn geweest en niet de minsten, die ertoe hebben bijgedragen dat er wat mij betreft een zeer zorgvuldig gemaakt beheerplan ligt. Daarnaast ook steun van partijen zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de Amsterdamse Waterleidingduinen en het Nationaal Park. Dat geeft aan dat de problematiek in het
805 gebied dusdanig groot is dat zelfs deze partijen zeggen dat beheer onontkoombaar is, hoe triest ook. Vandaar dat GS deze motie ontraden.

De **VOORZITTER**: Nou heeft de heer Van Liere verzocht om hoofdelijke stemming. Mijn voorstel zou zijn om dat te honoreren. Eerst een andere vraag, bestaat er behoefte aan stemverklaringen?

810 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Je kunt een ecosysteem niet in stand houden door alleen het grootste dier te beschermen. Je moet het systeem in zijn geheel bekijken. Alternatieve oplossingen hebben tot op heden niet geleid tot het gewenste resultaat, balans in de natuur. En goed rentmeesterschap vraagt om het nemen van verantwoordelijkheid. Je kunt in deze situatie die wij nu hebben, niet zeggen, wij zetten er een hek omheen en dan zoeken die damherten het maar uit. Dan wordt de groep te groot en zullen zij verhongeren. Daarnaast moeten ook andere dieren het gebied
815 in en uit kunnen. Het afschieten van grote hoeveelheden damherten betreuren wij en het was te voorkomen geweest als Amsterdam eerder haar verantwoordelijkheid had genomen. Als wij nu niets doen, dan wordt het probleem steeds groter. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

De **VOORZITTER**: Andere stemverklaringen?

820 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ik en mijn partij blijven bij mijn betoog van 25 januari tijdens de commissie. Ik heb gestemd voor afschot, rationeel en met pijn in mijn hart, want zo heb ik gestemd, met mijn hart en met mijn hoofd. De motie van de PvdD en GL spreekt van proactief afschot. Dat lijkt mij een verkeerde voorstelling van zaken. Dit afschot is reactief, buitengewoon en bijzonder reactief. Mijn fractie zal overigens het afschotprogramma in deze Statenperiode – want daar had de heer Van Liere het ook nog even over, wie controleert – nauwgezet blijven volgen en
825 monitoren. Er mag in onze optiek niet wederom een overpopulatie ontstaan, want ik wens geen enkel Statenlid toe om over zeg maar vijftien jaar, voor eenzelfde dilemma te staan. Wij zijn dus ook tegen deze motie.

830 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. In de commissie heeft D66 uitvoerig haar overwegingen ten aanzien van dit onderwerp uitgesproken. Het is gebaseerd op een nee, tenzij. Het onderwerp dierenwelzijn leidt zowel in onze maatschappij, als ook in de politiek snel tot hoogoplopende emoties en stevige discussies, maar waar wij echter geen begrip voor hebben is de intimidatie door enkelen. De voorliggende motie spreekt over de massale afschot van damherten. Deze massaliteit had in de ogen van D66 nooit plaats hoeven te vinden als er vanaf het begin sprake was geweest van gereguleerd wildbeheer. Juist vanuit dierenwelzijn zijn wij als mens en als terreinbeheerders in het
835 bijzonder medeverantwoordelijk voor de leefomstandigheden van de damherten in een stedelijke en afgebakende omgeving als de Randstad. Wij hebben een morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van dieren, die leven in een door de mens gewenste ontwikkeling van een ecosysteem. Zowel de terreinbeheerders als het college hebben in de ogen van D66 de noodzaak van deze maatregel aangetoond. D66 onderstreept het standpunt van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor
840 Diergeneeskunde dat verdergaande aantastregulatie via proactief afschot noodzakelijk is om het welzijn van de grote grazers te waarborgen, waarbij dit op langere termijn ook waarschijnlijk de biodiversiteit van het gebied zal bevorderen. Het vlees van de afgeschoten dieren dient daarbij wat D66 betreft, in de voedselketen opgenomen te worden. Wij zullen dus ook tegen deze motie stemmen.

845 De **VOORZITTER**: Nog ander stemverklaringen?

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter, ook de VVD zal tegen deze motie stemmen, dat zal na de commissie geen verrassing zijn. Deze drastische maatregelen zijn helaas noodzakelijk en kunnen niet opnieuw worden uitgesteld.

De **VOORZITTER**: Geen andere stemverklaringen meer? Dan gaan wij stemmen.

- 850 Mevrouw **BOLT**: Mw. R. Alberts (SP): Voor, dhr. E. Annaert (VVD): Tegen, dhr. W. Bakker (D66): Tegen, dhr. S. van Berkum (GL): Voor, mw. I.A. Bezaan (PVV): Voor, mw. C. Boelhouwer (SP): Voor, dhr. J.M. Bruggeman (SP): Voor, dhr. T.M. Buijtendorp (D66): Tegen, mw. S.S. Doevendans (PvdA): Tegen, dhr. T. van Eijk (CDA): Tegen, dhr. H.J. de Graaf (CDA): Tegen, mw. J.M.E. de Groot (SP): Voor, dhr. F. de Groot (D66): Tegen, mw. J.G. Haagsma (CDA): Tegen, dhr. A. Hietbrink (GroenLinks): Voor, dhr.
- 855 J.J.A.M. van Hooff (PVV): Voor, mw. A.A.J. Jellema (PvdA): Tegen, mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD): Tegen, dhr. N. Kaptheijns (PVV): Voor, mw. H. Keur-Polman (CDA): Tegen, mw. P.E. Kirch-Voors (VVD): Tegen, mw. S. Klaassen (D66): Tegen, dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP): Tegen, mw. R.P.M. Kocken (GroenLinks): Voor, mw. W. Koning - Hoeve (CDA): Tegen, dhr. F. Kramer (GroenLinks): Voor, dhr. J. Kramer (VVD): Tegen, mw. F.M. Lagerveld (VVD): Tegen, mw. A. van Langen-Visbeek (VVD): Tegen,
- 860 dhr. J.H. Leever (ONH): Tegen, dhr. A.E. van Liere (PvdD): Voor, dhr. M.S. Ludriks (PVV): Voor, mw. O.A.C. de Meij (50PLUS): Tegen, dhr. J. Nieuwenburg (PvdA): Tegen, dhr. N. Papineau Salm (PvdA): Tegen, dhr. J. Portegijs (PVV): Voor, dhr. L van Raan (PvdD): Voor, dhr. G. Ritsema (SP): Voor, mw. E.A.S. Rommel (VVD): Tegen, mw. C.W.M. van Rooij (PvdA): Tegen, dhr. D.J. van der Sluijs (PVV): Voor, dhr. J.P.M. van Straaten (VVD): Tegen, mw. A.J.C.E. Strens (D66): Tegen, dhr. H.W. Struben (D66):
- 865 Tegen, dhr. A. Tekin (PvdA): Tegen, dhr. A.E. Tijssens (D66): Tegen, dhr. X.J. den Uyl (PvdA): Tegen, mw. L.D. Vermaas (PvdD): Voor, mw. C. Weemhoff (D66): Tegen, dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD): Tegen, dhr. A.J.C. de Wit (VVD): Tegen, dhr. Z. Yurdakul (D66): Tegen, mw. I. Zaal (D66): Tegen.

De **VOORZITTER**: Er zijn 53 stemmen uitgebracht waarvan 18 stemmen voor en 35 stemmen tegen de motie, zodat de motie is verworpen.

870 11. Sluiting

De **VOORZITTER**: Daarmee zijn wij nagenoeg aan het einde van de agenda gekomen, maar u had als restant van onze decembervergadering nog een bijdrage van mij tegood.

- 875 *"De splitsing der provincie Hollands, en van de oude Hollandse Statenvergadering heeft niet kunnen nalaten, bij velen leedgevoel te verwekken, gelijk aan hetwelk men ontwaart bij het uiteengaan van een welvereenigd huisgezin. Maar, Edel Groot Achtbare Heeren, het is thans niet meer de tijd, noch hier de plaats, om zich toe te geven aan beschouwingen of herinneringen, welke zoodanig leedgevoel zouden kunnen voeden. Liever willen wij doen opmerken, dat deze scheiding in meerdere opzichten, en bepaaldelijk ten aanzien van het huishoudelijke bestuur, wezenlijke voordeelen aanbiedt...".* Zo verwoordde de voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland, Gouverneur Daniël Jacob van
- 880 Ewijck van Oostbroek van de Bilt, de gemengde gevoelens van de Statenleden in hun eerste vergadering op 22 december 1840. Gemengde gevoelens over het feit dat de provincie Holland gesplitst was in een provincie Zuid-Holland en een provincie Noord-Holland. De Provinciale Staten van Holland waren tegen deze splitsing. Men vond de verhoudingen in de Staten goed en als er besluiten genomen moesten worden, werd nimmer een van beide gebieden achtergesteld, zo werd

885 toen geredeneerd. Echter, de mening van de Staten over dit onderwerp was door de regering niet
 gevraagd. De Hollandse Staten zagen er daarbij vanaf ongevraagd hun mening uit te dragen. Niet uit
 onverschilligheid maar – ik citeer – “uit te ver gedrevene welvoegelijkheid en bescheidenheid”. Dat
 waren nog eens tijden, hoor ik de regering in Den Haag denken. Begin 1840 besloot de Tweede
 890 Kamer niet alleen over de herziening van de grondwet van 1815 maar ook tot het splitsen van de
 provincie Holland. Aanleiding voor de splitsing was de reorganisatie van de rechterlijke macht in
 1838 die ervoor zorgde dat slechts één gerechtshof per provincie kon blijven bestaan. Voor Holland
 kwam deze in Den Haag. Een bittere pil voor Amsterdam dat alleen een rechtbank voor strafzaken
 kreeg. Amsterdam was dus vóór splitsing omdat de stad in een afzonderlijke provincie dus beter af
 zou zijn. De kleinere steden en het platteland in Noord-Holland waren fel tegen omdat men een te
 895 grote invloed van Amsterdam vreesde. De grondwetprocedure nam nog geen negen maanden in
 beslag en het leek erop dat zowel de regering als een groot deel van haar oppositie zich de tijd niet
 gunden voor een diepgaand debat over parlementaire vrijheden, bevreesd als men was voor
 revolutionaire confrontatie. Slechts een kleine groep parlementariërs wees de staatkundige
 vernieuwing in 1840 af wegens “ongenoegzaamheid”. Thorbecke, toen nog Kamerlid, ging hierbij
 900 voorop. Na behandeling van de grondwetswijziging in de Tweede Kamer werd deze vervolgens in de
 zogeheten Dubbele Tweede Kamer behandeld. Deze bestond uit 55 leden van de Tweede Kamer plus
 nog eens 55 ‘buitengewone’ leden. Daarna vond behandeling in de Eerste Kamer plaats. In de
 Dubbele Tweede Kamer voerden voor- en tegenstanders het woord over de splitsing. De
 voorstanders vonden dat Holland te groot was en dat de politici niet konden overzien wat er in de
 905 gehele provincie gebeurde. Ook vond men Holland te groot en te invloedrijk in verhouding tot de
 andere provincies. Daarbij was men van mening dat de Staten van Holland geen eenheid vormden.
 Statenleden uit Noord-Holland bemoeiden zich met de uitgaven en belastingen van Zuid-Holland en
 vice versa want ondanks het feit dat er sprake was van één provincie, bestonden er toch twee aparte
 begrotingen voor Noord- en Zuid-Holland. Niet zelden kwam het voor dat de reglementen die de
 910 Hollandse Staten opstelden voor het ene deel gunstiger uitpaktten dan voor het andere deel. Allemaal
 ongewenste zaken volgens de voorstanders van de splitsing. Tegenstanders als Thorbecke en Groen
 van Prinsterer, vonden de verhoudingen in de Staten juist altijd erg goed en stelden dat de Staten
 zelf nooit om een scheiding hadden gevraagd. Thorbecke beschouwde de splitsing niet zomaar als
 een verdeling van land in tweeën. De provincie was een deel van de staat. En de staat zag hij als een
 915 politiek lichaam dat niet zomaar verdeeld mocht worden. Groen van Prinsterer sprak uit dat het
 staatsrecht werd geschonden als de provincie werd gesplitst. Uiteindelijk kregen de voorstanders
 met 84 tegen 22 stemmen de meerderheid en werd het voorstel tot splitsing door de regering
 overgenomen. De wet van 4 november 1840 bepaalde dat het bestuur van beide provincies voortaan
 helemaal gescheiden was en dat beide Hollanden een eigen zogeheten College van Provinciale Staten
 920 kregen. De splitsing was een feit. Door de vorming van twee provincies kon nu ook in Amsterdam
 een provinciaal gerechtshof worden gevestigd. Het provinciaal bestuur, bestaande uit 72
 Statenleden, bleef echter in de provinciehoofdstad Haarlem zitten. De Noord-Hollandse Staten
 kwamen eerst bijeen in het Prinsenhof in Haarlem, waarna men in 1930, nu 85 jaar geleden,
 verhuisde naar Paviljoen Welgelegen, tegelijk met het dagelijks bestuur dat tot die tijd in de
 925 Jansstraat was gevestigd. Vanaf 1840 kwamen de Staten eenmaal per jaar gedurende een aantal
 dagen bij elkaar. Tien jaar later, in 1850, veranderde dit door de inwerkingtreding van de

provinciewet van Thorbecke. Hierin werden de organisatie en bevoegdheden van de provincie vastgelegd én werd bepaald dat de Staten voortaan twee zogeheten gewone zittingen zouden hebben. Kom daar nu nog maar eens om. Ook een aantal andere belangrijke wijzigingen werd met
930 deze wet ingevoerd. Griffie-ambtenaren werden voortaan door gedeputeerden benoemd en niet meer door de Gouverneur. De Gouverneur zou voortaan commissaris des Konings heten. De Staten zouden niet meer vrij zijn in de belastingheffing. Verordeningen en begroting moesten door de Kroon worden goedgekeurd. De belangrijkste wijziging door de nieuwe wet had betrekking op de verkiezing van de Staten. Waar de Staten van de provincies tot die tijd werden gekozen door drie
935 standen, te weten, de ridderschap, de steden en de landeigenaren werden de leden der Staten als gevolg van de wetswijziging voortaan rechtstreeks gekozen door de meerderjarige ingezetenen. Let wel, meerderjarige ingezetenen die een bepaald bedrag van directe belastingen betaalden. Dit betrof het zogenaamde censuskiesrecht. In de Staten zaten nog steeds veel leden van de adel, burgemeesters, notarissen en zogeheten “fijne meneren uit de stad”, fabrieksdirecteuren, zakenlui
940 van de eerste rang en bankiers. De democratisering is zeer langzaam gegaan, ook nadat het censuskiesrecht in 1896 werd vervangen door het capaciteitskiesrecht. Dit zorgde voor een uitbreiding van het aantal kiezers. Nog steeds niet de gewone man en vrouw, maar naast de belastingkiezers ook woningkiezers, loonkiezers, spaarkiezers en examenkiezers. In eerste instantie konden alleen mannen lid zijn van Provinciale Staten. Pas in 1919 kwam het vrouwenkiesrecht. Toen
945 ook werden de eerste algemene Statenverkiezingen gehouden. Een van de belangrijkste taken van de provincie destijds was het bestuurlijke en financiële toezicht op de gemeenten en de waterschappen. Daarnaast beperkten de provinciale activiteiten zich tot de natte en droge waterstaat en het in medebewind uitvoeren van enkele rijksregelingen. Tijdens het Interbellum ontwikkelden de provincies meer beleid op het terrein van de ruimtelijke ordening. Omdat steeds meer ruimtelijke
950 problemen de schaal van de individuele gemeenten overstegen, lag een provinciale regiefunctie voor de hand. Na instelling van een provinciale Commissie voor Uitbreidingsplannen in 1925 begon de provincie voorzichtig met de ontwikkeling van streekplannen. De wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog vergde veel van de gemeenten en de provincies. De acute woningnood zorgde voor de ontwikkeling van bouwactiviteiten die tot stand kwamen met de drie bestuurslagen. Het Rijk
955 bepaalde de bouwvolumes, de gemeenten zetten de huizen neer en de provincie vervulde een coördinerende taak, wat gelet op het toen nog grote aantal gemeenten geen overbodige luxe was. De tijdens de bezetting opgedragen taak aan de provincies om streekplannen te ontwerpen kreeg een wettelijke basis bij de invoering van de *‘Wet voorlopige regeling inzake het nationaal plan en de streekplannen’* van 1947 en de *‘Wet Ruimtelijke Ordening’* van 1965. Tezamen met de groei van de
960 werkzaamheden op het terrein van de ruimtelijke ordening groeide de emancipatie van het provinciaal bestuur. De nieuwe Provinciewet van 1962 zorgt voor meer zelfstandigheid van de provincie ten opzichte van het Rijk. Provinciale Staten mochten vaker dan twee keer per jaar bijeenkomen zonder toestemming van hogerhand. Geleidelijk werd het provinciaal bestuur professioneler georganiseerd. Zo introduceerde de Noord-Hollandse commissaris Kranenburg kort
965 na zijn aantreden in 1964 vaste Statencommissies die het beleid moesten voorbereiden. Vanaf de jaren zestig kregen de provincies veel nieuwe taken op het gebied van de milieuzorg. De provincies stelden behalve streekplannen ook waterhuishoudingsplannen en milieubeleidsplannen vast. De provincie behield tenslotte de belangrijke taken op het gebied van het toezicht op de lokale

overheden. Echter, de verhoudingen tussen provincie en gemeenten veranderden echter wel. De
970 provincie ontwikkelde zich van enigszins bevoogdende, controlerende instantie tot partner. Dat is na
al die jaren niet meer veranderd. Het maatschappelijk middenveld: ondernemers, professionals,
vrijwilligers, medebestuurders zien wij als onze partners. Dit blijkt onder andere uit de
totstandkoming van het laatste coalitieakkoord, waarbij de inbreng van deze partners van grote
waarde is geweest. De provincie wil ruimte geven aan vernieuwing, duurzaamheid en
975 ondernemerschap door nieuwe wegen te ontginnen voor werkgelegenheid, bereikbaarheid,
innovatie, duurzame energie, de vitaliteit van ons platteland en robuuste natuur en
recreatiegebieden. Samen met de partners en met alle inwoners van Noord-Holland willen we de
kracht van onze provincie versterken. Anno 2015 profileert de provincie zich daarom als regionale
belangenbehartiger die vanuit verschillende rollen maatschappelijke opgaven aanpakt. Ons
980 inhoudelijk profiel is aangescherpt in Kompas 2020, de leidraad voor het handelen van de provincies
en een uitnodiging tot samenwerking. Het meer zoeken van samenwerking vergt een andere
attitude. Samenwerking met maatschappelijke partners, in wisselende allianties, en vanuit
wisselende provinciale rollen. Samenwerking óók met burgers: participierend burgerschap vraagt
soms ook om een politiek-ambtelijke attitude van geheel of gedeeltelijk loslaten. Meer nog dan in
985 het verleden vraagt dit netwerk- en samenwerkingsvaardigheden. In Kompas 2020 zijn het meer dan
ooit de maatschappelijke opgaven die bepalend zijn voor onze manier van besturen. Daarbij kunnen
wij verschillende rollen hebben: uitvoerder, regisseur, verbinder, toezichthouder of opdrachtgever.
De opgave is bepalend voor wie wat doet. De provinciale bestuursstijl kenmerkt zich door dialoog
met andere overheden en met maatschappelijke partners. Waarbij geldt: de provincie weet wat er
990 regionaal speelt en nodig is. Anders dan in 1840 is er anno 2015, 2016 sprake van vier
bestuurslagen waarbij de positie van Brussel enerzijds en die van de regio's en steden aan de andere
kant toeneemt. Een sterke, verbindende provincie heeft in dat verband een belangrijke rol, zowel op
het gebied van ruimtelijke ordening als economische groeikracht en innovatie. Het is de provincie
die de brug slaat. Het is de provincie die er ook in de toekomst toe doet. De vergadering is gesloten
995 en de volgende vergadering zal plaatsvinden op 7 maart. Ik dank u zeer.
